Euroopan parlamentti
2024-2029

Budjettivaliokunta

2025/0542(COD)

16.7.2026

TALOUSARVIONÄKÖKOHTIA KOSKEVA ARVIO

budjettivaliokunnalta

kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalle

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sisäistä turvallisuutta koskevan unionin tuen vahvistamisesta vuosiksi 2028–2034
(COM(2025)0542 – C10-0178/2025 – 2025/0542(COD))

Talousarvionäkökohtia koskevan arvion valmistelija: Andrzej Halicki

PA_LegEvaluation

TALOUSARVIONÄKÖKOHTIA KOSKEVA ARVIO

kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sisäistä turvallisuutta koskevan unionin tuen vahvistamisesta vuosiksi 2028–2034
(COM(2025)0542 – C10-0178/2025 – 2025/0542(COD))

Budjettivaliokunta on laatinut ehdotuksesta arvion työjärjestyksen 58 artiklan mukaisesti ja todennut seuraavaa:

Budjettivaliokunta, joka

A. ottaa huomioon, että ehdotuksella pyritään varmistamaan turvallisuuden korkea taso EU:ssa erityisesti ehkäisemällä ja torjumalla vakavaa ja järjestäytynyttä rikollisuutta sekä verkossa että sen ulkopuolella, tehostamalla operatiivista lainvalvontayhteistyötä ja helpottamalla tietojenvaihtoa asiaankuuluvien toimijoiden välillä; ottaa huomioon, että ehdotuksella otetaan käyttöön uusi tavoite vahvistaa kriittisten toimijoiden kykyä vastustaa vihamielisiä tekoja ja hallita turvallisuuteen liittyviä poikkeamia, riskejä ja kriisejä, jotka johtuvat EU:n sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvista perinteisistä ja hybridiuhkista;

B. ottaa huomioon, että ehdotuksen rahoitus perustuisi ehdotettuun asetukseen Euroopan taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden, maatalouden ja maaseudun, kalatalouden ja merielinkeinojen, vaurauden ja turvallisuuden rahaston perustamisesta vuosiksi 2028–2034, jäljempänä ’kumppanuussuunnitelmia koskeva asetus’; ottaa huomioon, että ehdotus kuuluisi samoihin rahoituspuitteisiin kuin kaksi muuta sisäasioita koskevaa asetusta[1, 2];

C. ottaa huomioon, että viimeaikaiset geopoliittiset tapahtumat osoittavat selvästi tarpeen lisätä investointeja terrorismin, hybridiuhkien ja radikalisoitumisen torjuntaan sekä parantaa lainvalvontaviranomaisten välistä yhteistyötä, jotta voidaan varmistaa koordinoidumpi reagointi unionin sisäiseen turvallisuuteen kohdistuviin jatkuviin uhkiin;

D. ottaa huomioon, että ehdotus lisätä huomattavasti ohjelman määrärahoja vastaa EU:n kansalaisten oikeutettuja huolia ja odotuksia turvallisuuden parantamisesta;

E. ottaa huomioon, että ehdotetun kumppanuussuunnitelmia koskevan asetuksen mukaisesti kolmen ehdotetun sisäasioita koskevan asetuksen rahoituspuitteet muodostavat tähän tarkoitukseen varatun vähimmäismäärän; ottaa huomioon, että jäsenvaltiot voivat tavoitteidensa saavuttamiseksi kohdentaa uudelleen osan kussakin kolmessa ehdotetussa asetuksessa vahvistetuista ohjeellisista määristä edellyttäen, että kaikkiin tavoitteisiin puututaan oikeasuhteisella tavalla;

F. ottaa huomioon, että ehdotetussa kumppanuussuunnitelmia koskevassa asetuksessa

[1] COM(2025)0541.
[2] COM(2025)0540.

säädetään vain kahdesta budjettikohdasta, joissa kolme sisäasioita koskevaa asetusta on yhdistetty ja joista yksi koskee kansallisten ja alueellisten kumppanuussuunnitelmien toimintamenoja ja toinen EU-välineen toimintamenoja, ja toteaa, että tämä eroaa ohjelmakaudesta 2021–2027, jolloin sisäisen turvallisuuden rahastolla oli useita budjettikohtia;

1. katsoo, että ohjelman määrärahoja olisi kasvatettava 6 843 331 500 eurosta käypinä hintoina (6,1 miljardista eurosta kiinteinä hintoina) 7 607 623 000 euroon käypinä hintoina ja 6 800 000 000 euroon vuoden 2025 hintoina, jotta sen tavoitteet voidaan saavuttaa ja jotta jäsenvaltiot voivat tehokkaasti vastata EU:n sisäiseen turvallisuuteensa kohdistuviin kasvaviin uhkiin;

2. katsoo, että vuosien 2028–2034 monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmakauden alusta alkaen ja koko sen ajan on oltava käytettävissä riittävästi resursseja, kuten henkilöresursseja sekä teknisiä ja tietoteknisiä resursseja, jotta voidaan varmistaa unionin sisäiseen turvallisuuteen osoittaman tuen tehokas täytäntöönpano; pitää tärkeänä varmistaa, että EU:n varoja käytetään tehokkaasti ja oikeasuhteisesti välttäen tarpeetonta byrokratiaa;

3. korostaa, että järjestäytyneen rikollisuuden, mukaan lukien huumekauppa, ihmiskauppa ja laittomat rahavirrat, torjunta edellyttää riittävää ja ennustettavissa olevaa EU:n rahoitusta; kehottaa myöntämään seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä riittävästi tukea Europolille, Eurojustille, Euroopan unionin huumevirastolle, Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirastolle, Euroopan petostentorjuntavirastolle, rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaviranomaiselle ja Euroopan syyttäjänvirastolle niiden toimeksiantojen mukaisesti operatiivisen yhteistyön ja täytäntöönpanovalmiuksien vahvistamiseksi;

4. pitää valitettavana, että sisäistä turvallisuutta koskevan unionin tuen määrärahoja ei ole eritelty; toteaa, että tämä antaisi komissiolle huomattavan paljon liikkumavaraa muuttaa menojen painopisteitä ja päättää niistä täytäntöönpanon aikana; painottaa, että yksinkertaistaminen ja joustavuus eivät saa tapahtua avoimuuden ja budjettivallan käyttäjän suorittaman valvonnan kustannuksella; suosittaa siksi, että perussäädös sisältää osarahoituspuitteet kaikille erityistavoitteille;

5. katsoo, että varojen kohdentamisessa sisäasioiden tavoitteiden välillä tarvitaan jonkin verran joustoa; korostaa kuitenkin, että tällaisen jouston on oltava rajattua, jotta varmistetaan kuhunkin tavoitteeseen osoitetun rahoituksen tosiasiallisen tason riittävä ennakoitavuus ja jotta edunsaajat voivat siten käyttää varoja asianmukaisesti; katsoo, että kumppanuussuunnitelmia koskevassa asetuksessa säädetty lisäjousto, jonka ansiosta jäsenvaltiot voivat alkuperäisen suunnitelmansa toimittamisen yhteydessä tai täytäntöönpanon aikana kohdentaa määriä uudelleen kolmen sisäasioita koskevan politiikan rahoituspuitteiden välillä ilman, että tätä varten on esitettävä perusteluja, aiheuttaisi riskin, että uudelleenkohdentamiset eivät perustuisi objektiivisiin kriteereihin; korostaa tässä yhteydessä tarvetta varmistaa vakaa ja riittävä rahoitus sisäistä turvallisuutta koskevaan unionin tukeen kunnioittaen samalla kaikilta osin jäsenvaltioiden turvallisuuteen liittyviä kansallisia oikeuksia ja toissijaisuusperiaatetta, jotta voidaan saavuttaa ohjelman tavoitteet ja vastata kansalaisten odotuksiin;

6. on huolissaan siitä, että ei ole selkeitä kriteereitä sille, mitä komissio pitäisi resurssien asianmukaisena tai riittävänä tasona muuttoliikkeeseen, rajaturvallisuuteen ja sisäiseen turvallisuuteen, jotta kaikki sisäasioiden alan tavoitteet voitaisiin saavuttaa, kuten Euroopan tilintarkastustuomioistuin korosti lausunnossaan 09/2026;

7. palauttaa mieliin, että kaiken kaikkiaan unionin sisäasioita koskeviin toimiin, myös sisäistä turvallisuutta koskevaan unionin tukeen, EU-välineen kautta osoitettava lisärahoitus vahvistetaan vuotuisessa talousarviomenettelyssä kunnioittaen kaikilta osin budjettivallan käyttäjän oikeuksia; on kuitenkin huolissaan siitä, että tämän jälkeen EU-välineestä saatavan rahoituksen jakamisesta kolmen sisäasioiden alan rahaston ja jäsenvaltioiden kesken päättää yksin komissio työohjelmissaan; katsoo tämän rajoittavan parlamentin roolin käytännössä siihen, että parlamentti hyväksyy kokonaismäärän pystymättä vaikuttamaan tosiasiallisiin varainkäytön painopisteisiin; peräänkuuluttaa selkeitä jakoperusteita, avoimuuden lisäämistä ja parlamentin osallistumista koko päätöksentekoprosessin ajan;

8. pitää valitettavana, että säädösehdotukseen liittyvässä rahoitusta ja digitaalisia vaikutuksia koskevassa selvityksessä ei ole ehdotettu riittävän yksityiskohtaista ohjeellista budjettinimikkeistöä; katsoo, että tämä haittaa budjettivallan käyttäjän kykyä ohjata politiikkapainopisteitä tarkasti vuotuisessa talousarviomenettelyssä; on huolissaan siitä, että liian erittelemätön talousarviorakenne lisäisi merkittävästi komission harkintavaltaa varojen siirtämisessä ja uudelleenkohdentamisessa ilman budjettivallan käyttäjän päätöstä ja rajoittaisi huomattavasti parlamentaarista valvontaa; suosittelee siksi yksityiskohtaisempaa nimikkeistöä, joka kuvastaa asianmukaisesti sisäistä turvallisuutta koskevan unionin tuen tavoitteita ja rakennetta ja lisää avoimuutta, vastuuvelvollisuutta ja parlamentaarista valvontaa;

9. muistuttaa, että budjettinimikkeistö on laadittava noudattaen varainhoitoasetuksen[3] 47 artiklan 2 kohtaa, jossa säädetään, että erittelyperiaatteen, moitteettoman varainhoidon periaatteen ja avoimuusperiaatteen mukaisesti kunkin osaston on vastattava toimintalohkoa ja kunkin luvun pääsääntöisesti ohjelmaa tai toimintoa; suosittaa, että kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta tarkistaa ehdotusta lisäämällä siihen liitteen, jossa määritellään ohjelman nimikkeistö; painottaa, että budjettinimikkeistö on erottamaton osa parlamentin neuvottelukantaa ja että siitä on keskusteltava toimielinten välisissä neuvotteluissa; katsoo tältä osin, että säädösehdotukseen liittyvän rahoitusta ja digitaalisia vaikutuksia koskevan tarkistetun selvityksen on oltava osa lopullista poliittista yhteisymmärrystä;

10. korostaa, että riittävän yksityiskohtainen ja vakaa lainsäädäntö asiaankuuluvalla hallinnon tasolla on asianmukaisen talousarviota koskevan päätöksenteon ja parlamentaarisen valvonnan edellytys talousarviota toteutettaessa; suosittelee ottamaan käyttöön säännöksiä, joilla vahvistetaan sen valvontaa, miten talousarviovaroja otetaan käyttöön ja käytetään; katsoo, että niin kutsutulla ”ohjausmekanismilla” ei voida missään tapauksessa korvata parlamentin lainsäädäntö- ja budjettivaltaa eikä sitä voida suunnitella ilman moitteetonta hallintorakennetta, jolla varmistetaan tällaisten

[3] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2024/2509, annettu 23. syyskuuta 2024, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (EUVL L, 2024/2509, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

valtuuksien tehokas käyttö;

11. katsoo, että kaikki merkittävät toimintapoliittiset valinnat on vahvistettava asiaankuuluvissa perussäädöksissä kunnioittaen kaikilta osin parlamentin oikeuksia toisena lainsäätäjänä ja toisena EU:n budjettivallan käyttäjänä;

12. panee merkille, että ehdotuksen mukaan ohjelma täydentäisi muita sisäasioiden rahastoja ja muita ohjelmia, kuten Globaali Eurooppa -ohjelmaa; korostaa, että välineiden keskinäisen täydentävyyden lisääminen ei saa heikentää menojen jäljitettävyyttä tai budjettivallan käyttäjän oikeuksia; korostaa, että toimissa, joita rahoitetaan yhdessä muiden välineiden kanssa, sisäistä turvallisuutta koskevan unionin tuen rahoitusosuus on voitava eritellä selkeästi talousarviosyklin kaikissa vaiheissa; painottaa tässä yhteydessä, että tällaiset rahoitusosuudet on aina otettava asianmukaisesti huomioon sisäistä turvallisuutta koskevan unionin tuen tuloksellisuutta koskevassa lausunnossa; vaatii, että budjettivallan käyttäjä valvoo edelleen kattavasti sitä, miten eri välineiden resursseja yhdistetään, ja sitä, miten kukin ohjelma tosiasiallisesti edistää EU:n painopisteitä, erityisesti yksityiskohtaisen budjettinimikkeistön avulla; korostaa, että ohjelmien täydentävyyden lisääminen ei saa johtaa suhteettomaan monimutkaisuuteen edunsaajien kannalta; kehottaa tekemään EU:n rahoituksesta selkeämpää, helpommin saatavilla olevaa ja johdonmukaisempaa, jotta voidaan helpottaa sen käyttöönottoa ja maksimoida investointien vaikutus;

13. palauttaa mieliin ehdotuksen asetukseksi talousarvion menojen seurantaa ja tuloksellisuutta koskevan kehyksen sekä unionin ohjelmia ja toimintaa koskevien muiden horisontaalisten sääntöjen vahvistamisesta, jäljempänä ’tuloksellisuusasetus’, jossa vahvistetaan yksi yksinkertaistettu luettelo tuloksellisuusindikaattoreista sekä seuranta- ja arviointisäännöksistä, joista osa on merkityksellisiä sisäistä turvallisuutta koskevan unionin tuen kannalta; korostaa, että kaikki muutokset ohjelman rakenteeseen, tavoitteisiin ja tukikelpoisiin toimiin on otettava asianmukaisesti huomioon tuloksellisuusasetuksen liitteessä I osana kyseisen asetuksen muuttamista ja siitä käytäviä neuvotteluja koskevaa prosessia; huomauttaa, että vaikka alakohtaisella lainsäädännöllä voidaan täydentää tuloksellisuusasetusta esimerkiksi ohjelma-arviointien osalta, sen olisi pysyttävä kyseisen asetuksen säännösten mukaisena;

14. korostaa lisäksi, että on luotava vankat valvonta- ja tarkastuskehykset, jotta EU:n taloudellisia etuja voidaan suojata etenkin petoksilta kaikissa tulevan monivuotisen rahoituskehyksen rahastoissa, ohjelmissa ja rahoitusvälineissä;

15. kehottaa asiasta vastaavaa valiokuntaa koordinoimaan tarkistuksiaan siten, että ne ovat täysin yhdenmukaisia ehdotettuun kumppanuussuunnitelmia koskevaan asetukseen hyväksyttyjen tarkistusten kanssa; muistuttaa tässä yhteydessä, että ehdotettuun kumppanuussuunnitelmia koskevaan asetukseen sisältyviä toimintapolitiikkoja varten on säilytettävä horisontaalinen täytäntöönpanokehys ja horisontaaliset säännöt, jotta voidaan varmistaa johdonmukaisuus ja välttää hajanaisuus.

TARKISTUKSET

Talousarvionäkökohtia koskevassa arviossaan budjettivaliokunta esittää ehdotukseen myös seuraavat tarkistukset:

Tarkistus 1

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 12 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(12 a) Sisäistä turvallisuutta koskevan unionin tuen ja muiden unionin välineiden keskinäisen täydentävyyden lisääminen ei saisi tapahtua menojen jäljitettävyyden tai budjettivallan käyttäjän oikeuksien kustannuksella. Yhteisesti rahoitettuja toimia koskeva ohjelman rahoitusosuus olisi voitava eritellä jatkossakin selkeästi talousarviosyklin kaikissa vaiheissa, ja se olisi otettava asianmukaisesti huomioon ohjelman tuloksellisuutta koskevassa lausunnossa.

Tarkistus 2

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 18 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(18 a) Asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509, jäljempänä 'varainhoitoasetus', mukaisesti ohjelman täytäntöönpanossa olisi kunnioitettava kaikilta osin Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa vahvistettuja arvoja ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja oikeuksia.

Tarkistus 3

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 18 b kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(18 b) Tähän ohjelmaan sovelletaan asetusta (EU, Euratom) 2020/2092. Siinä vahvistetaan yleinen ehdollisuusjärjestelmä unionin talousarvion suojaamiseksi siinä tapauksessa, että oikeusvaltion periaatteita rikotaan jäsenvaltioissa.

Tarkistus 4

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 20 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(20 a) On olennaisen tärkeää, että tämän asetuksen säännökset ja sen hallintojärjestelyt edistävät budjettivallan käyttäjän asianmukaista päätöksentekoa ja asianmukaista parlamentaarista valvontaa. Etenkin sisäistä turvallisuutta koskevan unionin tuen sisäisen rakenteen mahdollinen täsmentäminen olisi otettava asianmukaisesti huomioon budjettinimikkeistössä ottamalla käyttöön vastaavat budjettikohdat varainhoitoasetuksen 47 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Tarkistus 5

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 20 b kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(20 b) Tämän asetuksen vaikutukset unionin talousarvioon on arvioitu[+] Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 310 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Sen täytäntöönpanoon olisi

osoitettava riittävät varat ja henkilöresurssit ottaen samalla huomioon sen rahoituksen vaikutukset muihin unionin ohjelmiin tai toimintapolitiikkoihin ja varmistaen sen yhteensopivuuden monivuotisen rahoituskehyksen, omien varojen järjestelmän ja vastaavan toimielinten välisen sopimuksen kanssa sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) 2024/2509[1] vahvistettujen talousarvioperiaatteiden kanssa.

+ Pro memoria: Euroopan parlamentin budjettivaliokunnan talousarvionäkökohtia koskeva arvio, annettu 15. heinäkuuta 2026, ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sisäistä turvallisuutta koskevan unionin tuen vahvistamisesta vuosiksi 2028–2034 (COM(2025)0542).

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2024/2509, annettu 23. syyskuuta 2024, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

Tarkistus 6

Ehdotus asetukseksi
4 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Edellä olevassa 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden toteuttamiseen varatut ***ohjeelliset rahoituspuitteet*** kaudeksi 2028–2034 ovat ***6 843 331 500*** euroa käypinä hintoina.	Edellä olevassa 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden toteuttamiseen varatut ***ohjelman määrärahat*** kaudeksi 2028–2034 ovat ***7 607 623 000*** euroa käypinä ***hintoina ja 6 800 000 000 euroa vuoden 2025*** hintoina.

LIITE: ILMOITUS SAADUISTA TIEDOISTA

Talousarvionäkökohtia koskevan arvion valmistelija ilmoittaa yksinomaisella vastuullaan, ettei hän ole sisällyttänyt talousarvionäkökohtia koskevaan arvioonsa mitään tietoja pakollisesta avoimuusrekisteristä tehdyn toimielinten välisen sopimuksen[1] soveltamisalaan kuuluvilta edunvalvojilta tai kolmansien maiden viranomaisten edustajilta, mukaan lukien niiden diplomaattiset edustustot ja suurlähetystöt, jotka olisi mainittava tässä liitteessä työjärjestyksen liitteessä I olevan 8 artiklan mukaisesti.

[1] Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission toimielinten välinen sopimus, tehty 20. toukokuuta 2021, pakollisesta avoimuusrekisteristä (EUVL L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

ASIAN KÄSITTELY
TALOUSARVIONÄKÖKOHTIA KOSKEVAN ARVION ANTAVASSA VALIOKUNNASSA

Otsikko	Sisäistä turvallisuutta koskevan unionin tuen vahvistaminen vuosiksi 2028–2034
Viiteasiakirjat	COM(2025)0542 – C10-0178/2025 – 2025/0542(COD)
Asiasta vastaava valiokunta tai valiokunnat Ilmoitettu istunnossa (pvä)	LIBE 23.10.2025
Talousarvionäkökohtia koskeva arvio Ilmoitettu istunnossa (pvä)	BUDG 23.10.2025
Talousarvionäkökohtia koskevan arvion valmistelija Nimitetty (pvä)	Andrzej Halicki 21.1.2026
Valiokuntakäsittely	6.5.2026
Hyväksytty (pvä)	15.7.2026
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 27 –: 1 0: 3

LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ TALOUSARVIONÄKÖKOHTIA KOSKEVAN ARVION ANTAVASSA VALIOKUNNASSA

27	+
ECR	Ruggero Razza
NI	Thomas Geisel
PPE	Georgios Aftias, Michalis Hadjipantela, Monika Hohlmeier, Kinga Kollár, Janusz Lewandowski, Danuše Nerudová, Jacek Protas, Jüri Ratas, Karlo Ressler, Hélder Sousa Silva
PfE	Jaroslav Bžoch, Jaroslava Pokorná Jermanová
Renew	Olivier Chastel, Fabienne Keller, Joachim Streit, Lucia Yar
S&D	Matthias Ecke, Jean-Marc Germain, Sandra Gómez López, Giuseppe Lupo, Matjaž Nemec, Carla Tavares, Nils Ušakovs
Verts/ALE	Ignazio Roberto Marino, Rasmus Nordqvist

1	-
ESN	Alexander Jungbluth

3	0
PfE	Angéline Furet, Julien Sanchez, Auke Zijlstra

Symbolien selitys:
+ : puolesta
- : vastaan
0 : tyhjää